

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Jozefa Štefanka a členiek JUDr. Anny Petruľákovcej a JUDr. Ivany Izakovičovej v právnej veci žalobcu: **F.**, zast. JUDr. N.H., advokátom, Š.B. proti žalovanému: **SK.H.R.**, IČO: X., **o zaplatenie 300 000 USD s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.4.2009, č. k. 22 Cbm/12/2004-315, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 20.4.2009, č. k. 22 Cbm/12/2004-315 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 360 000 USD a 0,5% denný úrok z omeškania zo sumy 300 000 USD od 23. októbra 2003 až do zaplatenia, vo zvyšku návrh zamietol. Žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 35 340,98 Eur na účet jeho právneho zástupcu.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca sa návrhom doručeným súdu dňa 7.9.2004 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 300 000 USD s úrokom vo výške 10% ročne, vyčísleného vo výške 60 000 USD a úrokmi z omeškania z istiny 300 000 USD vo výške 0,5% za každý deň omeškania od 22. októbra 2003 až do zaplatenia. Uplatnený nárok oprel o zmluvu o úvere uzatvorenú účastníkmi dňa 22.10.2001 na úver vo výške 300 000 USD, pričom žalobca si povinnosť poskytnúť úver splnil dňa 22.10.2001. Dňa 1.11.2001 žalobca

túto pohľadávku postúpil zmluvou o postúpení pohľadávok na postupníka SW. so sídlom X..
Vzhľadom na to,
že postupník cenu pohľadávky postupcovi neuhradil, pohľadávka voči dlžníkovi
- žalovanému naďalej existovala ako nesplatená, postupca a postupník sa dohodli
na bezodplatnom spätnom postúpení pohľadávky z postupcu spoločnosti SW. na žalobcu ako
postupníka.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom zástupcov účastníkov, oboznámením sa
s obsahom listinných dôkazov, výsluchom svedkov A., V.M..

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že žalobca so žalovaným uzavreli
zmluvu o pôžičke dňa 22.10.2001, ktorej predmetom, ako vyplýva z bodu 3., bolo poskytnutie
pôžičky vo výške 300 000 USD.

V konaní nebolo sporným, že zmluva bola riadne medzi účastníkmi uzavretá a úver
bol poskytnutý. Taktiež v konaní žalovaný nespochybnil tvrdenie žalobcu, že k poskytnutiu
pôžičky došlo dňom 22.10.2001.

V konaní žalovaný namietal aktívnu legitimáciu žalobcu v spore a tvrdil,
že v dôsledku postúpenia pohľadávky žalobcom z predmetnej úverovej zmluvy na spoločnosť
SW. žalobca aktívnu legitimáciu stratil. Z obsahu zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa
1.7.2004 súd mal preukázané, že postupca SW. postúpil navrhovateľovi pohľadávku
z predmetnej úverovej zmluvy. Z obsahu zmluvy
súd tiež zistil, že za postupcu, teda za SW. zmluvu uzavrel Ing. R. J. a za postupníka Mgr.
V.M..

Podľa záveru súdu, vzhľadom na skutočnosť, že v konaní žalovaný nespochybňoval
platnosť predmetnej úverovej zmluvy, poskytnutie úveru v dohodnutej výške, ako i splatnosť
predmetného úveru a nenamietal ani výšku nesplatenej istiny a príslušenstva, súd uzavrel,
že v danom prípade vzniká žalobcovi právo na zaplatenie sumy 300 000 USD titulom
nevráteného úveru a sumy 60 000 USD titulom nezaplateného dohodnutého úroku
za poskytnutie úveru, podľa článku 7. bod 7.1. predmetnej úverovej zmluvy, a to z toho
dôvodu, že úver bol poskytnutý 22.10.2001 a do dvoch rokov, teda do 22.10.2003 bol
žalovaný povinný riadne úver, vrátane dohodnutého úroku, splatiť. Keďže úver sa stal
splatným 22.10.2003, omeškanie mohlo zo strany žalovaného nastať až dňom nasledujúcim,
teda 23.10.2003 sa dostal žalovaný do omeškania s vrátením úveru. Vzhľadom na uvedené
súd priznal žalovanú sumu 360 000 USD, a to sumu 300 000 USD titulom nesplatennej istiny,
sumu 60 000 USD nesplateného riadneho úroku, teda úroku za poskytnutie úveru za obdobie
od 22.10.2001 do 22.10.2003 a súčasne priznal dohodnutý 0,5% denný úrok z omeškania

z istiny 300 000 USD od prvého dňa omeškania s vrátením úveru, teda od 23.10.2003 až do zaplatenia a vo zvyšnej časti, teda v časti, v ktorej sa žalobca domáhal zaplatenia 0,5% denného úroku z omeškania zo sumy 300 000 USD za deň 22.10.2003, nárok ako nedôvodný zamietol, pretože v tento deň (deň splatnosti úveru) ešte nebol žalovaný v omeškaní s vrátením celého úveru.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 3 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku v žalobe vyhovujúcej časti a výroku o náhrade trov konania sa odvolal žalovaný a navrhol ho v napadnutej časti zrušiť a vec v tejto časti vrátiť súdu I. stupňa na ďalšie konanie.

Nadalej namieta nedostatok aktívnej legitímácie žalobcu, pretože tento uplatnenú pohľadávku dňa 1.11.2001 postúpil spoločnosti SW., a následne potom, podľa neho neplatným právnym úkonom, spoločnosť S. previedla túto pohľadávku bezodplatne späť na žalobcu. Neplatnosť spätného postúpenia pohľadávky na žalobcu potvrdzuje podľa jeho mienky aj skutočnosť, že túto pohľadávku spolu s inými postúpila spoločnosť S. dňa 3.10.2005 spoločnosti S., s.r.o.

Uvádza ďalej, že spornú pohľadávku už táto spoločnosť vymáha v exekučnom konaní, vedenom na Okresnom Ružomberok pod sp. zn. 3 Ex 398/2005 a v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Ružomberok pod sp. zn. 3 Ex 234/2008 ju vymáha aj spoločnosť M., ktorá ju údajne nadobudla v r. 2007 od spoločnosti SW. Navrhuje preto vypočítať zástupcov spoločností vymáhajúcich spornú pohľadávku a zohľadnenie obsahu týchto exekučných spisov.

Píše tiež, že nebol o svojej povinnosti predložiť dôkazy poučený, pričom podľa jeho mienky súd mal z veci povinnosť zabezpečiť si takýto dôkaz sám. Navrhol preto vypočítať osoby konajúce za spoločnosť SW. ku kľúčovej otázke, či táto spoločnosť mala vôľu a či previedla dňa 1.7.2004 spornú pohľadávku späť na žalobcu. Považuje záver vychádzajúci len z písomného dôkazu za nezodpovedný.

Navrhuje vypočítať aj zástupcov spoločnosti M., ako aj spoločnosti S., s.r.o., aby sa spoľahlivo zistilo, kto má vo veci aktívnu legitímáciu.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Považuje odvolanie žalovaného za účelové, zamerané na predlžovanie konania, o čom podľa neho svedčí nielen to, že na exekučné konanie z r. 2005 a 2008 upozornil súd až v odvolaní, ale aj skutočnosť, že sa na pojednávaní dňa 20.4.2009 nezúčastnil aspoň osobne, hoci v lehote jedného mesiaca od 24.3.2009, keď mu advokát oznámil vypovedanie plnomocenstva, si mohol ustanoviť aj právneho zástupcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 Os.p. a dospel k záveru, že mu nemožno vyhovieť.

Odvolačný súd považuje za potrebné predovšetkým sa vysporiadať s odvolateľovým tvrdením, že ho súd I. stupňa nepoučil o povinnosti predložiť dôkazy pred pojednávaním. Podľa v spise založenej doručky žalovaný prevzal predvolanie na pojednávanie dňa 20.4.2009 dňa 18.3.2009. Toto písomné predvolanie obsahovalo okrem iného aj poučenie, o ktorom odvolateľ tvrdí, že mu ho súd nedal. Odvolateľ mal teda dostať čas na to, aby súdu I. stupňa v odvolaní uvádzané dôkazy poskytol, resp. požiadal o ich zadováženie pred uskutočnením pojednávania.

Odvolaateľ tiež mohol návrhy obsiahnuté v odvolaní podať na spomenutom pojednávaní, na ktorom sa nezúčastnil, pričom žiadosť o odloženie termínu pojednávania a ospravedlnenie neúčasti na ňom odôvodnil prebiehajúcim rokovaním o právnom zastúpení. Odvolačný súd sa stotožnil s názorom súdu I. stupňa, ktorý tejto žiadosti žalovaného nevyhovel a konal v jeho neprítomnosti.

Zo spisu je zrejmé, že žaloba bola podaná dňa 7.9.2004, teda pred piatimi rokmi. Ustanovenie § 114 ods. 1 O.s.p. ukladá súdu povinnosť pojednávanie pripraviť tak, aby bolo možné rozhodnúť o veci spravidla na jedinom pojednávaní. V súvislosti s tým podľa § 119 ods. 1 prvá veta O.s.p. pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Citované ustanovenie výslovne prikazuje súdu odročiť pojednávanie len z dôležitých dôvodov a bráni tak súdu tolerovať nečinnosť účastníkov umožňovať priesťahy v súdnom konaní. Pokiaľ teda žalovaný nestihol za celý mesiac splnomocniť si nového právneho zástupcu, mal sa pojednávania zúčastniť sám a povedať na ňom to, čo napísal v odvolaní. Zo skutočnosti, že odvolanie napísal sám účastník, nie jeho právny zástupca, je zrejmé, že to urobiť mohol.

Z obsahu spisu vyplýva, že skutočnosti, ktoré žalovaný uvádza v odvolaní, mohol a mal oznámiť súdu v priebehu predchádzajúceho konania, pretože súd prvého stupňa predmetnú právnu vec pojednával niekoľkokrát a už dňa 14.4.2008 na pojednávaní vyzval sporové strany, opätovne, podľa § 120 ods. 4 O.s.p. na predloženie dôkazov a po vyhlásení účastníkov, že žiadne ďalšie návrhy na dokazovanie nemajú, ukončil dokazovanie. Teda ak ani právny zástupca žalovaného žiadne dokazovanie nenavrhol, boli mu v odvolaní uvádzané skutočnosti pravdepodobne známe.

Keďže žalobca sa vo svojom písomnom podaní zo dňa 21.5.2008 vyjadril k niektorým tvrdeniam žalovaného, súd I. stupňa nariadil pojednávanie na 13.10.2008. Na tomto

pojednávani navrhol právny zástupca žalovaného vypočúť svedkov B., čo sa stalo na pojednávaní dňa 8.12.2008. Okrem tohto bol dožiadanim na Okresný súd v Prievidzi dňa 13.2.2009 vypočutý svedok V., ktorý mal v r. 2001 podpísať zmluvu o úvere. Následne súd I. stupňa vytýčil pojednávanie na 20.4.2009, na ktorom súd opätovne vyhlásil dokazovanie za skončené a vyhlásil aj napadnutý rozsudok.

Z tohto stručného zopakovania konania súdu I. stupňa v r. 2008 a 2009 je zrejmé, že vyhlásenie dokazovania za skončené aj napadnutého rozsudku spôsobil žalovaný tým, že z vlastnej vôle a bez prijateľného odôvodnenia sa nezúčastnil na pojednávaní po tom, čo nenavrhol dôkazy uvádzané v odvolaní písomne pred pojednávaním.

Pre sporové konanie totiž platí prejednacía zásada, čo značí, že súd nie je povinný zisťovať materiálnu pravdu, ale účastníci sú povinní dokázať pravdivosť svojich tvrdení a tým sú zodpovední nielen za svoju nečinnosť v konaní, ale aj následkov, teda prípadný neúspech v spore.

Pokiaľ ide o odvolanie v merite veci podľa § 212 ods. 1 O.s.p., odvolací súd je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania.

Z odvolania je zrejmé, že čo do rozsahu smeruje proti celej žalobe vo vyhovujúcej časti. Pokiaľ ide o dôvody, odvolací súd už konštatoval, že odvolateľ bol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., čo by bol dôvod uplatniť v odvolaní dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom I. stupňa podľa § 205a ods. 1 písm. c/ O.s.p. a zistil, že nejde o nijaké dôkazy, ktoré účastník nemohol bez svojej viny označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu I. stupňa podľa § 205a ods. 1 písm. d/ O.s.p.

Ako dôvod odvolania teda zostáva námietka nedostatku aktívnej legitímácie v súvislosti s tvrdenou neplatnosťou spätného postúpenia spornej pohľadávky spoločnosťou SW. na žalobcu z dôvodu, že Ing. J. nebol oprávnený od 1.2.2004 za túto spoločnosť konať. Z odôvodnenia rozsudku však jednoznačne vyplýva, že súd I. stupňa oprávnenie menovaného konateľ za spoločnosť z výpisu spoločnosti náležite zistil.

V odôvodnení súd I. stupňa tiež uviedol, že Ing. J. bol do funkcie riaditeľa vymenovaný dňa 7.8.2003 a na túto funkciu rezignoval 22.7.2004 a konštatoval, že žalovaný v tomto smere svoje tvrdenia, ktorými spochybnil oprávnenie Ing. J. konať za SW., nepreukázal predložením ani označením žiadnych dôkazov.

Na tomto základe odvolací súd napadnutý rozsudok súdu I. stupňa podľa § 219 O.s.p. potvrdil.

Úspešnému žalobcovi vzniklo podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žiadne si neuplatnil, preto mu ju odvolací súd nepriznal.

P o u ě n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 9. decembra 2009

JUDr. Jozef Štefanko, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.